

Liturgie

Welkom

Stil worden

Votum en vredegroet

Zingen NPB Psalm 130: 1 en 2- Vanuit het diepe duister

Leefregels uit Leviticus 19

Zingen NPB Psalm 103: 3 en 4- De HEER blijft ons met liefde overladen

Gebed

Lezen Mattheüs 6: 9 t/m 15, Mattheüs 18: 21- 35, Jakobus 5: 13-16

Zingen Opwekking 688 – Genade zo groot

Tekst Preek Jakobus 5: 16a

Preek: Vergeven doet genezen.

Luisterlied Opwekking 629 – Als er vergeving is, kan er genezing zijn (als luisterlied:

https://www.youtube.com/watch?v=Nt3xVgXFM_E&t=82s)

Dankgebed eindigen met het Onze vader

Collecte

Zingen LvK Gezang 365 – De zonden zijn vergeven

Zegen

Als Outtro: Vergeef en leef - <https://www.youtube.com/watch?v=cGomcwH3Cg8>

Preek Vergeven doet genezen Beamer

1. Vergeving is niet goedkoop. Beamer

Hij was voor velen een onprettig persoon geweest.

Geen vrienden, wel vijanden gemaakt.

Zijn huwelijkspartner trok het niet en was al vroeg bij hem weggegaan.

En daarna had hij geen langdurige relatie meer gehad.

Maar weinig mensen die hem een beetje begrepen.

En een gevoelige snaar bij hem konden raken.

Nu was hij oud en lag ziek op bed. Het leven zat er op.

En de thuiszorg vroeg hem of er een dominee moest komen, of pastoor.

Zijn er nog dingen waarover je met een geestelijke wilt praten?

Nee, had hij gezegd, God zal me alles wat ik verkeerd heb gedaan wel vergeven.

Vergeven is immers zijn vak!

Een God die alles wel vergeeft.

Veel mensen die zo over hem denken.

En misschien heb jij nu zo iets van: o, maar dat doe ik ook!

Is dat niet heel Bijbels gedacht dan?

Zeker! Maar, God vergeeft ook weer niet zo gemakkelijk als het klinkt.

Want vergeving is geen blanco cheque.

En vergeving is weliswaar gratis. Maar beslist niet goedkoop!

2. Vergeving is enorm kostbaar. Beamer

Vergeving vragen. (Plaatje 1)

Wanneer heb jij dat voor het laatst gedaan?

En dan geen simpel sorry zeggen, of neem me niet kwalijk.

Maar echt oprecht schuld erkennen, spijt betuigen en om vergeving vragen.

Aan God of aan die ander?

Vandaag een preek over die bekende bede uit "Het Onze Vader"

"Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven wie ons iets schuldig is".

We dreunen het vaak gedachteloos op.

Of bidden het gedachteloos mee.

Misschien zonder je daarbij altijd schuldig te voelen.

Zonder echte hunkering naar vergeving.

Herken je daar iets van?

Hoe zou dat komen?

Zijn we misschien te veel kinderen van een cultuur geworden, waarin we onze

fouten het liefst toedekken of de schuld ervan op anderen afschuiven?

Of een sorry-cultuur, waarbij we vaak nog wel bereid zijn om onze fouten toe te geven, maar dan moet het ook klaar zijn!

Het bagatelliseren van fouten, of er zondermeer van uitgaan dat God tóch wel vergeeft. Het mag duidelijk zijn dat de Bijbel ons iets anders leert.

En als je er toch in meegaat, moet je je eens proberen voor te stellen wat een kolossale belediging dat is voor God!

Want God neemt onze zonden juist bloedserieus!

En wie de Bijbel een beetje kent, weet dat de strijd tegen de zonde nog steeds in volle gang is.

Ja, elke zonde komt ons - in principe - nog steeds duur te staan.

Duur, omdat de vergeving ervan zo enorm kostbaar is!

Vergeving ontvang je daarom niet maar even tussen neus en lippen door.

Want je vraágt God nogal wat!

Ja, feitelijk vraag je Hem om een wonder.

Je zou wel eens een echt wonder willen meemaken?

Nou, vergeving is er zo één!

Een wonder van Gods liefde en genade.

En het lijkt me daarom mooi om daar met elkaar vanmorgen een keer nadrukkelijk bij stil te staan.

Want vergeving, wat is dat eigenlijk?

Is dat zoiets dat God zegt: vooruit maar, eigenlijk was het niet zo heel erg?

Nee, dat is geen vergeving!

Want dan wordt vergeving inderdaad iets van toedekken of goedpraten.

Nee, iedere zonde doet er wel degelijk toe!

En zonden zijn zelfs levensgevaarlijk, als je beseft dat het Jezus zijn leven kostte, om al die zonden weer met God te kunnen verzoenen.

Iemand noemde zonde “een gebalde vuist recht in Gods gezicht”.

En dat doet hem vreselijk pijn, iedere keer weer!

Vooraf wanneer zijn eigen kinderen hem zo’n klap in het gezicht geven.

Kun je het je voorstellen?

Stel, je wordt beledigd of bedrogen door iemand die je niet of nauwelijks kent.

Nou, in dat geval heb je misschien nog de neiging om je schouders op te halen.

Zo van ach, ik ken die ander niet echt, dus het raakt me niet echt.

Maar als je wordt beledigd of bedrogen door iemand uit je eigen kring, een goede vriend, een familielid of iemand die je enorm dierbaar is?

Dát komt echt keihard aan!

Want hoe beter je elkaar kent, of hoe meer je van elkaar houdt, hoe harder je elkaar kunt raken en hoe dieper je elkaar kunt kwetsen.

En hoe kostbaarder daardoor dus ook vergeving voor je wordt!

Het is je alles waard!

Nou, zo zit het ook tussen God en ons.

Want wat houdt God zielsveel van je!

Je bent immers zijn kind!

En hoe pijnlijk kwetsend moet het dus voor hem zijn, als juist ij een zonde doet!

En hoe kostbaar is daarom Gods vergeving!

Aan het kruis werd zichtbaar hoe serieus hij onze zonden neemt en er tegelijkertijd álles voor over had om dat weer goed te krijgen.

Het leven van zijn eigen Zoon.

God gaf dus Zichzelf.

En dát is liefde!

Dat hij zelfs daartoe bereid was!

En omdat zijn liefde echt zó groot is, mogen wij gerust zijn.

Want dan is er ook vergeving!

Altijd geweest, altijd weer. En voor altijd. (Plaatje 2)

Vergeving.

Je kunt het vergelijken met het wegslingeren van een stuk ballast.

Precies zo slingert God onze zonden weg.

Zover als het oosten is van het westen.

Oneindig ver weg dus.

En weg is weg en weg blijft weg!

Want als God zonden vergeeft, komt hij er nooit meer op terug.

Hij dént er zelfs niet meer aan!

Onbegrijpelijk dat hij dat kán! En telkens weer doet.

Als we er in Jezus' naam om vragen.

Maar dan nóg is vergeving geen bij voorbaat gelopen race.

Want vergeving vragen is méér dan alleen sorry zeggen tegen God.

En vergeving ontvangen is geen automatisme

3. Vergeving is geen automatisme. Beamer

Een bekende Amsterdamse predikant besprak tijdens een Bijbelcursus voor niet-gelovigen het "Onze Vader".

En hij vroeg de deelnemers om dat gebed in eigen woorden te herschrijven.

Die gingen ermee aan de slag en schraptten bijna alle onderdelen van het gebed.

Of ze vervingen die door iets anders.

Behalve dat éne zinnetje: "en vergeef ons onze schulden".

Het tweede stukje "zoals ook wij vergeven wie ons iets schuldig is" moest het trouwens ook ontgelden.

Want, vergeving ontvángen, natuurlijk!

Dat willen we allemaal dolgraag.

Maar andersom?

Zelf vergeving schénken?

Om wat een ander jou heeft aangedaan?

Dat blijft toch wel heel erg moeilijk.

Moeilijk omdat het onrecht dat je hebt ervaren soms zo ontzettend pijn doet!

(Plaatje 3)

Misschien heb jij zelf ook zoiets meegemaakt.

Dat jou onrecht is aangedaan.

Door een vriend, een familielid, collega of misschien je eigen partner wel!

Oneerlijkheid, bedrog.

Slachtoffer geworden misschien wel van een misdrijf, of van misbruik.

Geschonden vertrouwen. Het heeft je diep gekwetst.

Wat kan er dán een hoop vergif je leven binnenstromen!

En dat gif ben je zomaar niet kwijt!

Nee, vergif-fenis kost strijd en tijd.

En het is in zo'n situatie dan ook erg belangrijk om ervan overtuigd te raken dat die ander ook écht schuld erkent en daarover écht berouw heeft!

Daarmee raken we denk ik een gevoelig punt.

En hoewel één preek niet voldoende is om daarin volledig te zijn, wil ik wel een poging wagen om er een paar dingen over te zeggen.

Want wat nou als je inderdaad zélf in zo'n situatie zit dat je die ánder niet vergeven kunt?

Omdat het onrecht voor jou te groot was.

En het berouw daarover bij de ander te klein?

Of misschien zelfs volledig ontbreekt?!

Zit je dan klem?

Omdat je bang moet zijn dat Góð jou dan ook geen vergeving meer schenkt?
Het is immers: “Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven die ons iets schuldig is?”

En volgens Jezus is dat niet eenmaal, of zevenmaal, maar zeventig maal zevenmaal!

Waarmee hij ons geen rekensom voorhoudt met als uitkomst exact 490 keer. Ook al is dat enorm veel.

Nee, Jezus haalt vergeving juist helemaal weg uit de sfeer van berekening.

En leert ons om te vergeven tótdat we de tel zijn kwijtgeraakt.....

Dus wat nou als je de ander niet vergeven kúnt?

Wat een moeite kan dat geven!

En daar komt dan nog eens de angst bovenop voor God, die jou vanwege het ontbreken van wederkerigheid blijkbaar ook niet vergeven kan?!

Help! Wie kan je daarvan bevrijden?

4. Vergeven doet genezen. Beamer

Ik mag namens Jezus een bevrijdende boodschap brengen voor iedereen die met dit soort moeiten worstelt.

En ik hoop dat daardoor een groot misverstand kan worden opgelost.

Want het is beslist niet zo dat wij God in ons gebed vragen om óns voorbeeld te volgen!

Zo van Heer, vergeeft U ons alstublieft nét zoals wij die ánder vergeven.

O, denk je nu misschien, maar het staat er toch?

En we kunnen het “Onze vader” toch niet zomaar eigenhandig een beetje aanpassen?

Nee, laten we dat inderdaad niet doen!

Maar, dan is het wel belangrijk om twee dingen goed te onderscheiden.

Allereerst wat Jezus’ bedoeling dan wél was met die ogenschijnlijk

voorwaardelijke clausule. Maar ook, wat vergeven praktisch gezien betekent.
Want dan wordt ook meteen duidelijk wat vergeven niet is.

De Heidelbergse catechismus legt het zo uit: dat wij wanneer wij vergeving hebben ontvangen, als bewijs van Gods genade, in onszelf zullen gaan opmerken dat we het vaste voornemen hebben om ook onze naaste van harte te vergeven. En op zich logisch denk ik.

Want wanneer je zelf eerst Gods oneindig grote genade hebt ervaren in zijn vergeving van jouw torenhoge schuld bij Hém, moet het toch mogelijk zijn om de veel lagere schuld van die ander aan jou ook genadig te kunnen vergeven. Precies zoals Jezus het leerde in de gelijkenis die we lezen.

Alleen, om dat vaste voornemen in praktijk te brengen, zijn er wel twee nodig.
En dus kún je die ander soms niet vergeven!
Bijvoorbeeld wanneer die geen schuld erkent.
En daarom ook niet om vergeving vraagt!

Bovendien, zo zielig als die arme man uit de gelijkenis, zijn ónze schuldenaren meestal niet.

En er zál je maar iets vreselijks zijn aangedaan, zónder dat de dader daar berouw over heeft!

Wat moet je dán nog doen?

Kun je dan niet volledig klem komen zitten tussen éigen onmacht en de onwil van de ánder, om te kunnen vergeven?

Niet als je begrijpt wát vergeving is!

Want vergeving vergoelijkt niet, maar neemt schuld juist volstrekt serieus!

Vergeven is ook geen manier om schuld te relativieren of te verdoezelen.
Als je bereid bent om te vergeven, stop je de schuld niet in de doofpot.
En je hoeft in strafbare gevallen ook de politie er niet buiten houden.
Want vergeving én vergelding gaan altijd samen op!
En juist waar dát niet gebeurt, wordt het inderdaad heel moeilijk!
Omdat vergeving pas mogelijk is, als ook het recht zijn beloop krijgt.
Luther zei het zo: “Oprecht berouw verlangt naar straf en heeft haar lief.”
Schuld kan dus alleen vergeven worden, wanneer er ook recht wordt gedaan.
Als de schuld wordt voldaan.
En gelukkig, precies dát deed Jezus, voor óns!
Voor jou en mij.
Jezus liet ook zien dat God ónze schuld niet zomaar door de vingers ziet.
Maar hij voldeed aan de schuldeis zodat hij kon uitroepen: “Het is volbracht!”

Vergeving.

Dat is wat anders dan verzoening.
Want bij verzoening komt het in de relatie weer helemaal goed.
En wordt alles weer zoals het was.
Maar vergeving houdt in dat je je boosheid, je schaamte, je verdriet en ook het oordeel over die ander bij God neerlegt.
Want alleen zo kun je loslaten wat je leven verbitterde of verwoeste.
Vergeven is dus je last loslaten en aan God óvergeven.
En vergeven kan soms ook zijn: die ánder loslaten en aan God óvergeven.
Overgeven.
Dat klinkt zoals voelt.
Zwaar maar o zo bevrijdend.
Want wie vergeeft, geeft het over en raakt zo de bitterheid kwijt.
Net als bij overgeven, je kent het wel.

Vergeven door het over te geven.

Fijn als dát uiteindelijk lukt.

Omdat het zorgt voor opluchting.

Want zolang je niet vergeven kunt, blijft die ander je leven belasten en verzuren.

Maar vergeving maakt je daarvan vrij.

Dus vergeving doe je niet voor die ander, maar voor jezelf!

Ja, als het niet meer anders kan, heb je die ander er zelfs niet eens bij nodig!

Je geeft het over.

Door die ander los te laten en het oordeel aan God te laten

Dat is vaak een zwaar en langdurig proces. Door de pijn heen.

Iets waarvoor je vaak hulp bij nodig hebt.

Omdat het je alleen niet lukt.

Dus zoek er zo nodig hulp bij alsjeblieft!

Het zal namelijk voelen alsof je uit een gevangenis wordt bevrijd.

Immers, zolang je niet vergeven kúnt, blijf je een gevangene van het verleden.

Dan blijft er een stuk macht over je leven in handen van degene die je kwaad heeft gedaan.

Maar juist door te vergeven, verbreek je die kwade macht en ontvang je je eigen leven weer terug! En dat is zó bevrijdend!

Daarom leerde Jezus ons ook bidden om bevrijding uit de greep van het kwaad!

Om verlossing van de Boze.

Mijn br/zr, vergeven verandert niet je verleden, maar wel je toekomst!

Zoals een rabbijn ooit zei, nadat hij als overlevende van de holocaust naar Amerika emigreerde: “Voordat ik naar Amerika ging, moest ik eerst Adolf Hitler vergeven.

Want ik wilde hem niet in mijn binnenste meebrengen naar het nieuwe land”.

Onvoorstelbaar hé!? Hitler was allang dood! Had nooit iemand om vergeving

gevraagd. Ook geen schuld bekend!

En dan tóch vergeven? Zó bevrijdend als het lukt!

Want vergeven doet herleven!

Ja, daar is vergeving voor bedoeld!

Misschien heb je met gekromde tenen naar deze preek zitten luisteren.

Of je moet ervan huilen. Omdat je de pijn voelt!

En vergeven? Hoe dan!

Diep van binnen zou je nog wel willen dat je het kon.

Maar je kúnt het niet!

Omdat de schade zo groot is, je wrok zo taai en je boosheid zo diep.

Mijn lieve broer en zus, als je niet meer vergeven kúnt, maar het wel nodig hebt om van je last bevrijd te worden, bid dan eerst: “Heer, verlos me van wrok en haat. Red me uit de greep van het kwaad.”

Misschien dat het daarná wel weer lukt om te kunnen bidden: “Heer, vergeef me mijn schulden, zoals ook ik vergeef wie mij iets schuldig is.”

Toch is daarmee nog niet alles gezegd.

Een indringende oproep is namelijk ook nog op zijn plaats voor wie deze preek heeft gehoord en diep van binnen weet “ik heb schuld” maar het ontbreekt aan de moed of de wil om die te erkennen.

En nu ik het zó zeg, voel je misschien zelf wel aan wat ik bedoel.

Waarbij we allemaal misschien wel een concreet iemand in onze gedachten hebben.....

Tegen jou zou ik met een woord van de Heer graag willen zeggen: “Beken elkaar je zonden en bid ook voor elkaar. Dan zul je genezen.” (Jakobus 5)

Dan zal de hemel opengaan, om bij jou de aarde te raken.

En wat zal dát ook voor jou bevrijdend zijn!

Als goed begin van die bevrijding nodig ik je uit om straks mee te bidden, wanneer we als gemeente samen het gebed zullen bidden dat Jezus ons geleerd heeft.

Samen bidden om vergeving te mogen ontvangen.

Samen bidden om vergeving te kunnen schenken.

Samen bidden om verlossing uit de greep van het kwaad.

Bidden om bevrijding van wonden, bonden en zonden.

Wat hebben we dát nodig!

Want we zijn een gemeente van allemaal kwetsbare mensen.

Van mensen die kwetsen, en gekwetst wórdten!

Maar bovenal een gemeente van mensen die vergeving nódig hebben.

Om in vrede te kunnen leven met God, met elkaar én met jezelf.....

Preken over vergeving. Ik vond dat best spannend.

En het kostte me daarom ook wat meer woorden dan gebruikelijk.

Een wat langere preek dus dit keer.

Om zorgvuldig te zijn en nare gevoelens te voorkomen.

Maar mocht dat nou toch niet helemaal gelukt zijn, wil ik je daarvoor om vergeving vragen.

Want deze preek was niet bedoeld om iemand pijn te doen, maar om iedereen de weg van bevrijding te wijzen.

Naar Jezus, die vergeeft en geneest!

Want als er vergeving is, kan er genezing zijn! (Plaatje 4)

Van de pijn en het verdriet diep van binnen.

Zodat er een weg van herstel kan beginnen.

Hopelijk heb je die boodschap gehoord.

En kun je hoopvol verder.
In Christus verbonden.
Gedragen door Gods liefde.
In de kracht van zijn Geest!
Amen.